

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “РУДЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 11412/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 листопада 2005 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Руденко проти України”

Європейський суд з прав людини (друга Секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. Коста, Голова,

п. А. Б. Бака,

п. І. Кабрал Баррето,

п. Р. Тюрмен,

п. В. Буткевич,

п. Д. Йочієне,

п. Д. Поповіч, судді

та пан С. Найсміт, заступник секретаря секції,

після обговорення в нарадчій кімнаті 8 листопада 2005 року,

виносить таке рішення, що було прийняте цього дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою № 11412/02, поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція) громадянкою України Катериною Миколаївною Руденко (далі – заявниця) 9 лютого 2002 року.
2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженим - пані Валерією Лутковською.
3. 23 листопада 2004 року Суд вирішив направити заяву на комунікацію з Урядом. Суд відповідно до п. 3 ст. 29 Конвенції вирішив, що прийнятність та суть скарги будуть розглядатись разом

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилась у 1951 році і проживає у с. Кошарівка, Харківська область, Україна.
5. У 2000 році заявниця звернулась до Куп'янського міського суду (далі - міський суд) з позовною заявою до акціонерної компанії „Куп'янський ливарний завод” (далі – КЛЗ), 41% майна якої належить державі. У своїй позовній заяві заявниця вимагала повернення заборгованість з заробітної плати. 18 грудня 2000 року міський суд присудив заявниці заборгованість з заробітної плати та інші виплати у загальній сумі 1 400 грн. (приблизно 229 ЄВРО).
6. 22 січня 2001 року Куп'янський міський відділ державної виконавчої служби (далі - виконавча служба) розпочав виконавче провадження щодо виконання вищевказаного рішення.
7. У 2001 році заявниця звернулась до Комісії з трудових спорів КЛЗ (далі – КТС) з заявою про повернення заборгованості з заробітної плати. 17 травня 2001 року

КТС задовольнила вимоги заявниці та зобов'язала КЛЗ виплатити їй заборгованість у сумі 857 грн. (приблизно 140 ЄВРО). 23 травня 2001 року КТС на підставі свого рішення від 17 травня 2001 року видала посвідчення, яке має такий же статус як і виконавчий лист, виданий судом.

8. 8 червня 2001 року виконавча служба розпочала виконавче провадження щодо рішення КТС.
9. У червні 2001 року заявниця звернулась до міського суду з заявою про стягнення з КЛЗ компенсації за моральну шкоду. 5 липня 2001 року міський суд відмовив заявниці у задоволенні її позовних вимог. 25 жовтня 2001 року міський суд відмовив заявниці у прийнятті апеляційної скарги в зв'язку з тим, що апеляційна скарга не відповідала процесуальним нормам. Цю ухвалу заявниця не оскаржила.
10. 8 липня 2002 року виконавча служба повідомила заявницю, що рішення від 18 грудня 2000 року та 17 травня 2001 року не можуть бути виконані в зв'язку з великою кількістю виконавчих проваджень щодо стягнення з КЛЗ та зупиненням процедури примусового продажу майна, що належить КЛЗ, з огляду на мораторій на примусовий продаж майна, що належить державним підприємствам, введеного Указом Президента України від 23 травня 2001 року.
11. Двома постановами від 28 січня 2005 року виконавча служба закінчила виконавчі провадження в зв'язку з повним виконанням рішень, винесених на користь заявниці.
12. Заявниця не оскаржила ці постанови у національних судах.

II ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

13. Національне законодавство викладене у рішенні по справі „Сокур проти України” (№ 29439/02, пп. 18-22, від 26 квітня 2005 р.).

ПРАВО

I. ПРИЙНЯТНІСТЬ

14. Заявниця скаржилась на неспроможність державних органів виконати, винесені на її користь рішення міського суду від 18 грудня 2000 року та рішення КТС від 17 травня 2001 року в належний термін та в повному обсязі. Вона посилалась на п. 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Протоколу № 1, які передбачають таке:

п. 1 статті 6

„Кожен при вирішенні спору щодо його цивільних прав і обов'язків (...) має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом. (...)”

стаття 1 Протоколу № 1

„Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які на її думку, є необхідними для здійснення контролю за користуванням майном відповідно до загальних ...”

А. Попередні заперечення Уряду

1. Статус жертви заявниці

15. Уряд наголошував, що заявниця не може більше вважатися жертвою порушення її прав за п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1, оскільки рішення від 18 грудня 2000 року та 17 травня 2001 року були виконані у повному обсязі. Уряд також зауважував, що заява може бути визнана неприйнятною.
16. Заявниця не погодилась з цим твердженням. Зокрема, вона стверджувала, що рішення міського суду від 18 грудня 2000 року не було виконане в повному обсязі і що невиконана частина боргу за цим рішенням складає 25,00 грн. Заявниця також стверджувала, що їй не було виплачено компенсацію за тривалий період невиконання рішень від 18 грудня 2000 року та 17 травня 2001 року.
17. Суд зазначає, що з зауважень сторін не ясно чи повністю були виконані рішення. Проте, Суд зазначає, що рішення, як стверджується, були виконані 28 січня 2005 року з огляду на той факт, що відділ виконавчої служби встановив, що належні суми були виплачені заявниці в повному обсязі. Цей факт заявниця на національному рівні не оскаржувала.
18. В той же час факт виконання рішень на користь заявниці не позбавляє заявницю статусу жертви відносно періоду, протягом якого рішення залишались не виконаними (див. рішення по справі „Ромашов проти України”, № 67534/01, пп. 26-27, 27 липня 2004 року). Відповідно, Суд відхиляє попередні заперечення Уряду щодо відсутності у заявниці статусу жертви.

2. Вичерпання внутрішніх засобів захисту

19. Уряд зазначив, що заявниця не вичерпала національні засоби захисту, оскільки вона не оскаржила дії або бездіяльність органів державної виконавчої служби у національних судах.
20. Заявниця не погодилась.
21. Суд зауважує, що у світлі його висновків у схожих справах заперечення Уряду мають бути відхилені. (див. вищевказане рішення у справі „Ромашов проти України”, пп. 30-33).

Б. Висновок

22. Суд доходить висновку, що скарга заявниці за п. 1 статті 6 Конвенції щодо затримки у виконанні рішення міського суду від 18 грудня 2000 року та рішення КТС від 17 травня 2001 року порушує серйозні питання факту та права відповідно до Конвенції, визначення яких вимагає розгляду по суті. Суд не знаходить підстав для проголошення заяви неприйнятною. З тих же підстав скарга заявниці за ст. 1 Протоколу № 1 не може бути проголошена неприйнятною.

II. ЩОДО СУТИ

23. У своїх зауваженнях Уряд стверджував, що у цій справі не було порушення п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1 (так як і у вищевказаній справі

„Ромашов проти України” п. 37 та „Войтенко проти України”, № 18966/02, п. 37, рішення від 29 червня 2004 року)

24. Заявниця не погодилась з цим твердженням.
25. Суд зауважує, що рішення міського суду від 18 грудня 2000 року та рішення КТС від 17 травня 2001 року залишались не виконаними протягом чотирьох років та трьох років і семи місяців, відповідно. Суд зазначає, що не зважаючи на той факт, що держава не володіє більшістю акцій підприємства-боржника, воно за національним законодавством отримало імунітет від накладення арешту на його майно, так як держава є власником більш ніж 25 % його акцій. Як було раніше зазначено у цій справі було застосовано заборону на накладення арешту на майно підприємства-боржника (див. вищевикладений п. 10).
26. Суд повторює, що він вже встановлював порушення п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1 у справах, які порушували схожі питання (див. рішення у справі „Сокур проти України”, № 29439/02, пп. 34-37, від 26 квітня 2005 року та вищевказане рішення у справі „Войтенко проти України”, пп. 53-55).
27. Дослідивши всі надані матеріали, Суд вирішує, що Уряд не надав жодного факту чи аргументу, які би переконали Суд дійти іншого висновку у цій справі. Таким чином, п. 1 статті 6 Конвенції та стаття 1 Протоколу № 1 було порушено.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

28. Стаття 41 Конвенції передбачає:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє законодавство відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову сатисфакцію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію”.

A. Шкода та витрати

29. Заявниця просила відшкодувати матеріальну шкоду у сумі 12 438,00 грн. (приблизно 2 027,00 ЄВРО) та судові і поштові витрати у сумі 419,50 грн. (приблизно 69,00 ЄВРО). Вона також просила відшкодувати нематеріальну шкоду у сумі 49 900,00 грн. (приблизно 8 129,00 ЄВРО).
30. Уряд зазначив, що заявниця не обґрунтувала суми, які просила з огляду на матеріальну та нематеріальну шкоду і, що визнання порушення буде становити достатню справедливую сатисфакцію.
31. Таким чином, об’єктивно оцінюючи ситуацію, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд вважає за доцільне присудити заявниці відшкодування за матеріальну та нематеріальну шкоду, а також відшкодування витрат у загальній сумі 1 920,00 ЄВРО.

Б. Пеня

32. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Вирішує*, що у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що у цій справі було порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції;
4. *Вирішує*, що
  - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплати заявниці, загальну суму, що складає 1 920,00 ЄВРО (одна тисяча дев'ятсот двадцять ЄВРО) як компенсацію нематеріальної та матеріальної шкоди, а також витрат плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявниці. Ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу;
  - (б) у випадку невиконання чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявниці суми на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку.
5. *Відхиляє* інші вимоги заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 29 листопада 2005 року відповідно до пп. 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. Найсміт
Секретар секції

Ж.-П. Коста
Голова секції